

Силабус курсу
Медійні наративи XXI століття

Освітній вищий ступінь – доктор філософії (PhD)
Галузь знань: 06 Журналістика
Спеціальність: 061 Журналістика
Освітньо-професійна програма «Журналістика»

Кількість кредитів – 5
Рік підготовки, семестр – 2 рік, I семестр
Компонент освітньої програми: вибіркова

Дні занять: за розкладом, ауд. 110
Консультації: за розкладом, ауд. 110

Мова викладання: українська

Керівник курсу

кандидат наук із соціальних комунікацій, викладач Решетука Тетяна Василівна

Контактна інформація reshtetyana@tnpu.edu.ua
(0352) 43 58 65 – деканат факультету філології і журналістики

Опис дисципліни

У процесі підготовки здобувачів ступеня доктора філософії з напрямку філологія та спеціалізації фольклористика необхідно забезпечити опанування аспірантами фундаментальних дисциплін галузі.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Медійні наративи XXI століття» є формування у здобувачів кваліфікації доктор філософії спеціальності «Журналістика» таких компетентностей:

- здатність до узагальнень, аналізу та синтезу, розвитку критичного мислення для розуміння процесів і явищ в медійній галузі, вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки;
- здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження, зокрема і в міждисциплінарних галузях, на основі системного наукового світогляду із застосуванням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій;
- здатність аналізувати медіаконтент з погляду класичних та новітніх дослідницьких підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів;
- здатність використовувати найбільш передові концептуальні та методологічні знання в галузі соціально-комунікаційної науково-дослідної діяльності на межі предметних галузей.

Навчальний контент

Години			Теми	Результати навчання	Завдання
Лекції	прак-тичні	самос-тійна робота			
Денна (вечірня)/ заочна форма навчання	Денна (вечірня)/ заочна форма навчання	Денна (вечірня)/ заочна форма навчання			
2/1	2/1	18/22	Тема 1. Наратологічні концепції ХХ століття.	Обирати адекватну предметові дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі. Характеризувати наратологію як науку про розповідь. Осмислювати основні етапи становлення наратології: Аристотель, В. Пропп. Ж. Женетт, В. Шмід. Мати поняття про міметичний та дієгетичний тип нарації, способи фокалізації оповіді, наративні трансформації часу, етапи трансформації наративного тексту.	Постановка проблемних запитань, дискусія, виконання творчих і самостійних завдань, самостійна робота з навчальною та науковою літературою та інтернет-джерелами.
2/-	4/1	18/22	Тема 2. Структурна організація наративу.	Аналізувати парадигматичну та синтагматичну організацію наративу. Розуміти суть трансформації міфологічного тексту в історичний (за Ю. М. Лотманом). Розрізняти типи дійових осіб у наративі (за В. Проппом, А.-Ж. Греймасом).	Постановка проблемних запитань, дискусія, виконання творчих і самостійних завдань, самостійна робота з навчальною та науковою літературою та інтернет-джерелами.
2/-	2/1	18/22	Тема 3. Теоретична база	Знати традиційні методи вивчення медійних текстів:	Постановка проблемних запитань,

			нарративної семіотики як метод дослідження медіатексту.	якісні (лінгвістичний аналіз, дискурс-аналіз, критичної лінгвістики, лінгвістичної експертизи, когнітивний аналіз, лінгвокультурологічний аналіз) та кількісний (контент-аналіз). Розуміти завдання аналізу мас-медійного тексту/дискурсу. Володіти нарративно-семіотичним аналізом як сучасним методом дослідження медіатекстів, що місять нарративні компоненти.	дискусія, виконання творчих і самостійних завдань, самостійна робота з навчальною та науковою літературою та інтернет-джерелами.
2/1	4/1	18/22	Тема 4. Методика нарративного аналізу медіатексту.	Знати поетапну схему ідентифікації мас-медійного тексту: загальне враження про рівні тексту (виявлення тематичних блоків, визначення актантів та ізотопів тексту загалом); детальний аналіз виявлених тематичних блоків (визначення актантів та ізотопів для кожного тематичного блоку, дослідження їх активності, з'ясування когнітивної і прагматичної мети автора у кожному блоці, зіставлення первинних тематичних блоків з результатами їх аналізу); перехід до формалізованих нарративних програм. Вирізняти критерії якості аналізу медіатекстів методом нарративно-семіотичного аналізу.	Постановка проблемних запитань, дискусія, виконання творчих і самостійних завдань, самостійна робота з навчальною та науковою літературою та інтернет-джерелами.
2/1	8/1	18/24	Тема 5. Мас-медійні нарративи в	Розуміти особливості функціонування мас-медійних нарративів як	

			контексті формування кодів новітньої соціально-інформаційної системи України.	частина контенту сучасних українських медіа: динаміку і актуальні тенденції. Характеризувати типи медійних наративів у сучасних медіа. Розрізняти спроби модифікації суспільної свідомості через закодованість глибинної структури наративного медіадискурсу.	
10/3	20/5	90/112	Всього		120

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 01	Здатність до узагальнень, аналізу та синтезу, розвитку критичного мислення для розуміння процесів і явищ в медійній галузі, вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки
ЗК 06	Здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження, зокрема і в міждисциплінарних галузях, на основі системного наукового світогляду із застосуванням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.
ФК 04	Здатність аналізувати медіаконтент з погляду класичних та новітніх дослідницьких підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів.
ФК 09	Здатність використовувати найбільш передові концептуальні та методологічні знання в галузі соціально-комунікаційної науково-дослідної діяльності на межі предметних галузей.
ПРН 01	На основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загально філософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання.
ПРН 04	Демонструвати здатність використовувати найбільш передові концептуальні та методологічні знання в галузі соціально-комунікаційної науково-дослідної діяльності на межі предметних галузей.
ПРН 09	Використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній науково-інноваційній діяльності.

Літературні джерела

1. Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство і культурологія / пер. з англ. О. Погинайко. К.: Смолоскип, 2008. 360 с.

2. Барт Р. Введение в структурный анализ повествовательных текстов. *Зарубежная эстетика и теория литературы XIX—XX вв.: Трактаты, статьи, эссе* / пер. с франц. Г. К. Косикова. Москва : МГУ, 1987. С. 387—422.
3. Греймас О. Ж., Курте Ж. Семиотика. М.: Радуга, 1983. 627 с.
4. Элиот Т. С. Назначение поэзии. Статьи о литературе. Киев: AirLand, 1996.
5. Енциклопедія постмодернізму / за ред. Ч. Вінквіста, В. Тейлора; пер. з англ. В. Шовкун. К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2003. 503 с.
6. Іванов В. Основні теорії масової комунікації і журналістики : навчальний посібник / за науковою редакцією В. В. Різуна. К.: Центр Вільної Преси, 2010. 258 с.
7. Кондирко А. А. Соціокодова система українських мас-медіа. Запоріжжя : ООО НПК «Інтер-м», 2015. 236 с.
8. Павличко С. Теорія літератури. Київ: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2002.
9. Павлюк Л. Знак, символ, міф у масовій комунікації : посібник. Л.: ПАІС, 2006. 120 с.
10. Почепцов Г. Г. Теорія комунікації; 2-е вид., доп. К.: Вид. центр «Київський університет», 1999. 308 с.
11. Пропп В.Я. Морфология «волшебной» сказки. М. : Лабиринт, 1998 (1946). 144 с.
12. Серажим К. Дискурс як соціолінгвальне явище: методологія, архітектоніка, варіативність / за ред. В. Різуна; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. К., 2002. 392 с.
13. Тодоров Ц. Поняття літератури та інші есе / перекл. з франц. Є. Марічева. К. : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2006. 162 с.
14. The Concise Oxford Dictionary of Literary Terms / By Chris Baldick. – Oxford: Oxford University Press, 2004. – 280 p.

Політика оцінювання

- *Політика щодо дедлайнів та перескладання.* Роботи, які здано з порушенням термінів без поважних причин, буде оцінено на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модуля відбувається за наявності поважних причин.
- *Політика щодо академічної доброчесності.* Письмові роботи викладач перевіряє на наявність плагіату і допускає до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час модульних робіт та заліків заборонено (у т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайнтестування (наприклад, у програмі MOODLE).
- *Політика щодо відвідування.* Відвідування занять є обов'язковим компонентом освітнього процесу. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в представленні соціального проєкту) навчання може відбуватися в онлайн-формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Тема 1	15
Тема 2	15
Тема 3	15
Тема 4	15
Тема 5	15
Підсумковий контроль – виступ на підсумковій конференції	25

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Відмінно (зараховано)
B	85-89	Добре (зараховано)
C	75-84	Добре (зараховано)
D	65-74	Задовільно (зараховано)

E	60-64	Задовільно (зараховано)
FX	35-59	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом

До силабусу додано такі матеріали:

- 1) навчально-методичний комплекс (лекційний матеріал, завдання для практичних занять, сформульована тематика для самостійного аналізу актуальних медіанаративів);
- 2) електронний навчально-методичний комплекс у системі MOODLE.